

TECHNISCHE HANDLEIDING COLUMBUS

Context - Keuzebekwaam naar het hoger onderwijs

Voormalig Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits wil het studiekeuzeproces van leerlingen versterken. Daarom ontwikkelden we een nieuw exploratie-instrument: Columbus. Het instrument past binnen het traject dat elke school met haar leerlingen doorloopt om hen zo goed mogelijk te begeleiden bij hun eventuele keuze voor het hoger onderwijs. Langs de Columbusroute ontdekken leerlingen waar het bij een toekomstkeuze écht om draait: zoeken naar wie je bent, wat je drijft, wat je al kan en wat je nog wil kunnen. Via deze weg krijgen leerlingen de ruimte en de tijd om hun horizon te verruimen en stap voor stap de weg te ontdekken die bij hen past.

Columbus is er voor alle leerlingen uit het vijfde en zesde middelbaar. Na het invullen van de verschillende zelftests, krijgt elke leerling individuele feedback. Hiermee houden we hen een spiegel voor waarin ze hun interesses, capaciteiten en waarden zélf ontdekken. De feedback die de leerlingen uit Columbus ontvangen, vormt de aanzet om samen met hun leraren, ouders en vrienden verdere stappen te zetten in het keuzeproces.

Inhoud

Context - Keuzebekwaam naar het hoger onderwijs.....	2
Aan de slag	4
Columbusroute – registratie- en aanmeldprocedure.....	5
Feedback.....	7
Privacy	11
Expertenteam	12
Contact	12

Aan de slag

Columbus is ieder jaar van de eerste tot en met de laatste dag van het schooljaar beschikbaar via <https://columbus.onderwijskiezer.be/> voor alle leerlingen uit het voorlaatste en laatste jaar secundair onderwijs. De Vlaamse Onderwijsraad ontwikkelde een [draaiboek](#) voor scholen om met Columbus te werken. De school kan de afname van de modules spreiden over drie verschillende momenten tijdens het schooljaar en Columbus zo een gepaste plaats geven binnen het schooleigen traject. Voorbeelden van mogelijke trajecten zijn beschikbaar in de toolbox op de website. De leerlingen krijgen meteen feedback wanneer ze een module volledig hebben afgerond. Om op termijn te komen tot een valide, wetenschappelijk onderbouwd instrument is het belangrijk dat zo veel mogelijk scholen met Columbus aan de slag gaan en dat een brede, diverse groep leerlingen alle modules invult.

We geven je graag een aantal tips mee bij de voorbereiding van deze testafname:

- Ondersteunde browsers (in volgorde):
 - Chrome;
 - Mozilla Firefox;
 - Internet Explorer / IE Edge
 - Safari.
- Alle besturingssystemen worden ondersteund.
- Java 8 geïnstalleerd (java.com/nl/download).
- Afname is mogelijk op desktop, laptop, tablet. Bij voorkeur desktop met muis en toetsenbord i.f.v. 'klikwerk', maar laptop of tablet is ook mogelijk.
- De test mag enkel **klassikaal** (en dus **NIET thuis**) worden ingevuld. Voorzie hiervoor een PC-lokaal met voldoende computers (één per leerling) en vlotte internettoegang. Let op! In tijden van corona kan Columbus wel thuis ingevuld worden. Bekijk hiervoor volgend [nieuwsbericht](#) op de website.
- Het is van groot belang voor het onderzoek dat alle leerlingen de test individueel en met de nodige aandacht invullen.
- Indien de sessie onverwacht wordt afgebroken, kan de leerling opnieuw inloggen via "Mijn persoonlijke Columbusroute" en verdergaan met zijn laatste vraag van voor de onderbreking. Enkel bij de test 'Talige strategieën' is dit omwille van de tijdslimiet niet mogelijk.

In functie van een optimaal concentratievermogen van uw leerlingen voorzie je idealiter **drie gespreide lesuren** om de **verschillende modules** in te vullen.

Er is **geen** verplichte volgorde voor het invullen van de testmodules.

Leerlingen hebben tijdens de registratieprocedure het **instellingsnummer** van de school én hun **rijksregisternummer** nodig.

Geen Belgisch rijksregisternummer beschikbaar? Volg de alternatieve stappen binnen de registratiemodule en ga alsnog aan de slag!

Columbusroute – registratie- en aanmeldprocedure

Stap 1

Surf **bij voorkeur** via Google Chrome of Firefox naar <https://columbus.onderwijskiezer.be/>.

Stap 2

Klik op de knop 'Ontdek hier je persoonlijke Columbusroute', op de homepagina van de Columbuswebsite.

Stap 3

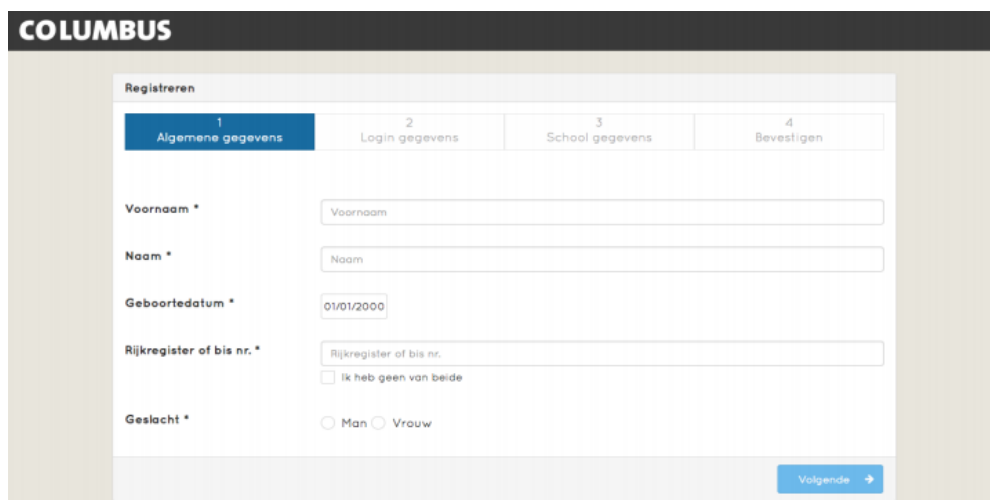
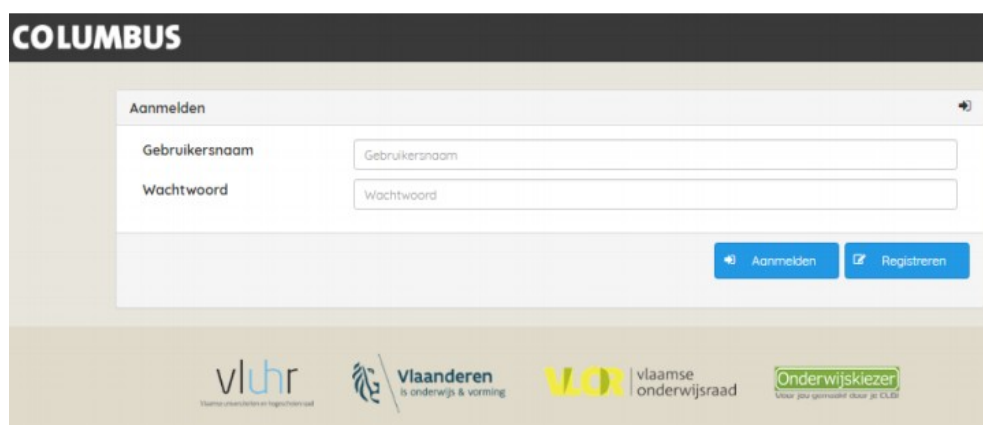
Je wordt doorgestuurd naar de testomgeving. Klik op 'aanmelden' en vul het korte **registratieformulier** in. Dit doe je met je e-mailadres en een zelf gekozen wachtwoord. Vul de vier subpagina's met registratievelden correct in. De vier subpagina's zijn:

Algemene gegevens

Login gegevens

School gegevens

Bevestigen

Bevestig je registratie. Je ontvangt een e-mail ter bevestiging. Je kan nu inloggen.

Bedankt voor je registratie.

Beste [naam]

Je ontvangt deze e-mail omdat je jezelf zonet geregistreerd hebt op het digitaal Columbusplatform.

Jouw geregistreerde gegevens zijn:

- Voornaam: [naam]
- Familiennaam: [naam]
- Rijksregisternummer: [nummer]
- Onderwijsinstelling: [instelling]
- Onderwijsvorm: [vorm]
- Studierichting: [richting]
- Je zit in: [locatie]

De gebruikersnaam die door het systeem voor jou werd aangemaakt is: [naam]
Deze gebruikersnaam kan je samen met het door jou gekozen paswoord gebruiken om in te loggen.

Het digitaal platform kan je bereiken door te surfen naar de website <https://columbus.onderwijskiezer.be/> en vervolgens op "Mijn persoonlijke Columbusroute!" te klikken.

Met vriendelijke groeten

Stap 4

Nadat je bent ingelogd krijg je een dashboard te zien met de 4 onderdelen van dit Columbusinstrument, namelijk: 'Hoe kies ik? (studiekeuzeproces)', 'Wie ben ik? (zelfbeeld, motivatie, studievaardigheden)', 'Wat wil ik? (interesse)' en 'Wat kan ik? (taal, wiskunde, redeneren)'.

Vul de vragenlijsten in.

Stap 5

Wanneer je een module volledig hebt ingevuld, kan je de feedback van die module bekijken in je persoonlijke *feedbackdashboard* door rechtsboven op 'klik voor feedback' te klikken.

Feedback

In het *feedbackdashboard* kan je al je persoonlijke feedback lezen. We houden je op deze manier een spiegel voor waardoor je zelf ontdekt wie je bent, wat je wil en wat je nu al kan. De feedback die je uit Columbus ontvangt, vormt de aanzet om samen met je leraren of andere begeleiders, vrienden en ouders verdere stappen

te zetten in dit keuzeproces. Ook leerlingen uit het voorlaatste jaar secundair onderwijs hebben de mogelijkheid om enkele modules (m.u.v. 'Wat kan ik?') in te vullen. Zij krijgen hierover ook feedback.

Werkwijze ophalen feedback: Surf naar <https://columbus.onderwijskiezer.be/> en log in met je e-mailadres en wachtwoord. Klik daarna rechtsboven op 'klik voor feedback'. Bovenaan het feedbackdashboard zie je de Columbusroute. Als je over de route beweegt met je muis, komen de verschillende onderdelen van Columbus tevoorschijn. Als je op een van de onderdelen klikt die je volledig ingevuld hebt, kan je de bijhorende feedback lezen. Het volgende onderdeel kan je bekijken door opnieuw te bewegen over de route en een ander onderdeel te kiezen.

Als je dat wil, kan je de feedback ook delen met studiekeuzebegeleiders. Daarvoor heb je de unieke code van je leerkracht(en) nodig. Pas als jij de feedback deelt, heeft jouw leerkracht toegang tot jouw feedback.

Werkwijze delen feedback voor leerlingen: Ga naar je feedbackdashboard en klik op 'feedback delen'. Zoek je begeleider / leerkracht via de unieke code die je van hem/haar kreeg. Als deze begeleider werd gevonden, zie je de naam verschijnen en kan je bevestigen. Klik nu de modules aan die je wil delen en bevestig opnieuw. Je kan op elk moment beslissen om de feedback te 'ont-delen'. Ga daarvoor opnieuw naar 'feedback delen' en klik op 'toegang wijzigen'.

Let op: Je kan feedback delen, ook al is de module nog niet afgerond. Vanaf het moment dat je de module afrondt en je jouw feedback kan zien, dan is deze ook meteen toegankelijk voor de begeleiders waarmee de module werd gedeeld.

Werkwijze delen feedback voor leerkrachten (begeleidersdashboard): Sinds november 2019 kunnen begeleiders zich registreren aan de hand van een digitale sleutel. Meer info over digitale sleutels vind je [hier](#). Na registratie krijgt de begeleider een unieke code. Met die code kunnen leerlingen ervoor kiezen online feedback te delen met een begeleider aan de hand van die unieke code. Begeleiders kunnen hierover documentatie vinden vanaf p. 3 in de [feedbackleeswijzer](#) die beschikbaar is in de toolbox.

Wachtwoord vergeten?

Op het loginscherm kies je voor de functie 'wachtwoord vergeten'. Er opent een nieuwe webpagina waarin je je gebruikersnaam en e-mailadres kan ingeven. Indien deze combinatie (e-mailadres + gebruikersnaam) correct is, ontvang je een e-mail met een link waarin je het wachtwoord kan wijzigen. Je kan nadien meteen aanmelden met je nieuwe gebruikersnaam en (nieuw) wachtwoord.

Een nieuwe rol toevoegen

Als je vorig jaar al deelnam aan Columbus, kan je met dezelfde gebruiker opnieuw inloggen. Je feedback van vorig jaar blijft dan behouden. Om ook dit jaar vragenlijsten in te vullen, moet je de nieuwe rol toevoegen aan je al bestaand profiel.

Stap 1

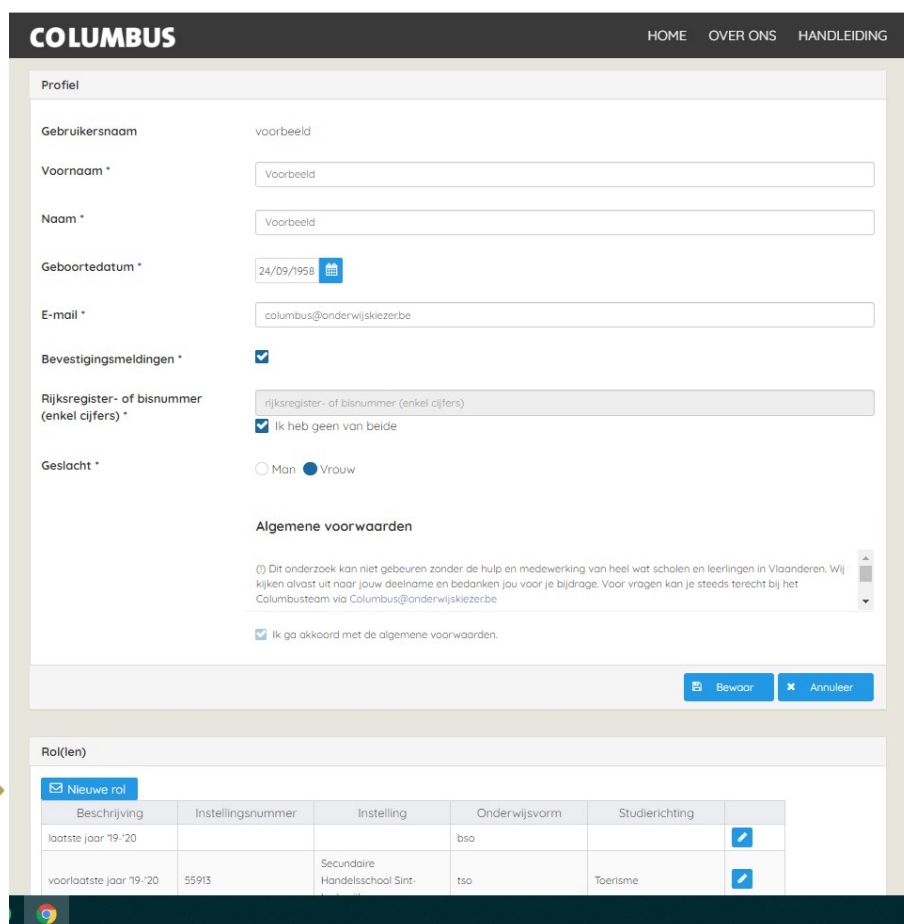
Surf naar de website en meld je aan met je bestaand profiel. Je gebruikersnaam bestaat gewoonlijk uit de eerste letter van je voornaam en je volledige achternaam. Voorbeeld: avandeweghe. Als deze al in gebruik is, wordt hier automatisch een cijfer aan toegevoegd. Als je je wachtwoord of gebruikersnaam vergeten bent, kan je die altijd opvragen.

Als je vorig jaar al deelnam, krijg je dit te zien:

Stap 2

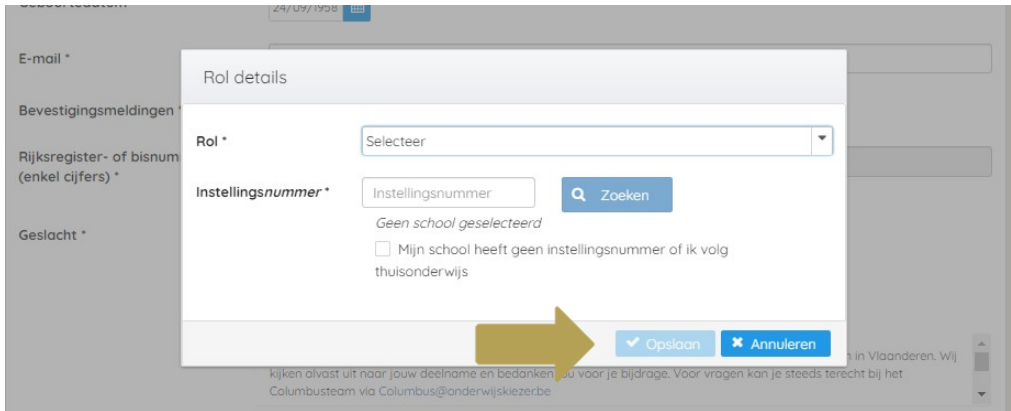
Ga naar 'Profiel' en scroll naar de onderkant van de pagina. Klik daar op 'Nieuwe rol toevoegen'.

Beschrijving	Instellingsnummer	Instelling	Onderwijsvorm	Studierichting	
laatste jaar '19-'20			bso		
voorlaatste jaar '19-'20	55913	Secundaire Handelsschool Sint-	tso	Toerisme	

Stap 3

Kies je nieuwe rol en klik op 'opslaan'.

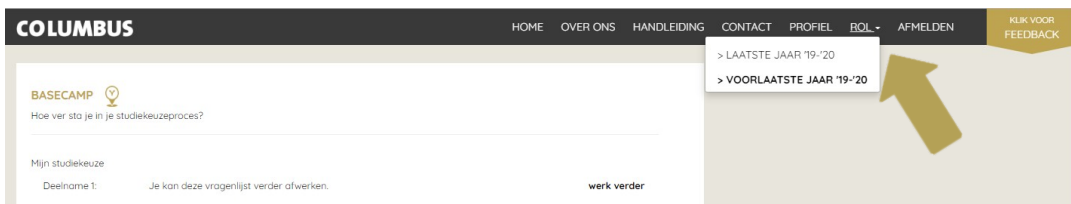
Stap 4

Klik voor je de pagina verlaat nog op 'Bewaar'. Zo worden de wijzigingen aan je profiel opgeslagen.

Stap 5

Telkens je je aanmeldt, kan je nu kiezen in welke rol je wil werken. Klik daarvoor op 'Rol' bovenaan de pagina. Zo kan je altijd je feedback van vorig jaar bekijken én tests invullen en feedback bekijken in je huidige rol.

Privacy

De doelstelling is dat Columbus een betrouwbaar onderdeel wordt binnen het studiekeuzetraject. Dit vraagt om een zorgvuldige ontwikkeling en validering. Voor de testafname werden scholen at random geselecteerd uit een wetenschappelijke steekproef van alle Vlaamse scholen uit het gewoon voltijds secundair onderwijs. Om de noodzakelijke analyses te kunnen maken, zullen de resultaten van de testafname daarom gekoppeld worden aan gegevens uit verschillende databanken.

De identiteit en de deelname van de leerling worden strikt vertrouwelijk behandeld. De onderzoekers garanderen een volledig anonieme behandeling en verwerking van de gegevens. Resultaten van het onderzoek worden niet op individueel niveau bekendgemaakt, nergens worden namen van deelnemende leerlingen vermeld of gepubliceerd. Na afloop van het onderzoek (na zeven jaar) worden de data vernietigd.

Aan de leerlingen zelf zal worden gevraagd of zij al dan niet willen deelnemen aan de testafname van Columbus. Dat gebeurt op het startscherm van het in te vullen instrument waarbij ook zal worden aangegeven wat de deelname aan het wetenschappelijk onderzoek op individueel niveau inhoudt. Aan de leerlingen zal ook worden gevraagd enkele persoonsgegevens in te vullen, waaronder hun rijksregisternummer en het instellingnummer van de school (cf. Beraadslaging VTC nr. 39/2018 – <http://vtc.corve.be/machtigingen.php>).

Algemene voorwaarden leerlingen

Columbus geeft jou als aankomende student een beeld van je eigen interesses, mogelijkheden, voorkeuren en sterktes. Om de Columbusfeedback te verbeteren om toekomstige studenten een accurater beeld te kunnen geven, is onderzoek nodig. Dit onderzoek kan niet gebeuren zonder jouw hulp. Voor vragen kan je steeds terecht bij Columbus@onderwijskiezer.be

Deelname aan dit onderzoek houdt in dat we jouw rijksregisternummer gebruiken om jouw resultaten te koppelen aan gegevens uit meerdere databanken (cf. Beraadslaging VTC nr. 39/2018 – <http://vtc.corve.be/machtigingen.php>). De resultaten van dit onderzoek laten de onderzoekers toe Columbus verder te ontwikkelen en te verfijnen. Je identiteit en de deelname aan dit onderzoek blijven strikt vertrouwelijk. De onderzoekers en de overheid garanderen een anonieme behandeling en veilige verwerking van de gegevens. Resultaten van het onderzoek worden nooit op individueel niveau bekendgemaakt. Nergens worden namen van deelnemende toekomstige studenten vermeld of gepubliceerd. Na afloop van het onderzoek (na zeven jaar) worden de data vernietigd.

Volgens de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming geven we je bijkomend onderstaande informatie:

- verantwoordelijke voor de verwerking: Departement Onderwijs en Vorming, Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel;
- ontvangers van de gegevens: de onderzoekers van de VLUHR belast met Columbus (zie columbus.onderwijskiezer.be);
- je hebt recht tot inzage, verbetering, beperking van de verwerking of verwijdering van jouw persoonsgegevens (contacteer Columbus@onderwijskiezer.be).

Niets uit deze handleiding of website mag worden verveelvoudigd en/of vermenigvuldigd door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het kabinet onderwijs en het onderzoeksteam.

Expertenteam

De ontwikkeling van het exploratie-instrument Columbus is het werk van vele actoren uit het onderwijsveld. In de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) kreeg een overlegplatform de taak dit proces mee aan te sturen. In dit overlegplatform zetelen vertegenwoordigers van alle betrokken onderwijspartners, zowel uit het secundair onderwijs als uit het hoger onderwijs: de leerlingen, de studenten, de ouders, de leraren, de onderwijsverstrekkers, de centra voor leerlingenbegeleiding, het hoger onderwijs, het kabinet Onderwijs en het Departement Onderwijs en Vorming.

Samenstelling expertengroep

- Marlies Lacante, Lieve De Wachter, Jordi Heeren en Lien Demulder - Katholieke Universiteit Leuven
- Wouter Duyck, Elisabeth Roels en Sofie Van Cauwenberghe - Universiteit Gent
- Vincent Donche, Jonas Willems en Lien Demulder - Universiteit Antwerpen
- Veerle Vanoverberghe - Arteveldehogeschool Gent

Voorzitter: Marlies Lacante

Contact

Voor vragen of suggesties contacteer columbus@onderwijskiezer.be.

Volg ons op www.facebook.be/exploratietoolcolumbus.